

NEWSLETTER AEQUITAS (Nr 12)

9 sierpnia 2025 r.

KOLEGIA SĄDÓW OKRĘGOWYCH W SZCZECINIE I W GDAŃSKU OPINIOWAŁY WNIOSKI O ODWOŁANIE PREZESÓW I WICEPREZESÓW

5 sierpnia 2025 roku kolegia Sądów Okręgowych w Szczecinie i w Gdańsku opiniowały pierwsze wnioski nowego Ministra Sprawiedliwości o odwołanie prezesów i wiceprezesów sądów.

Kolegium Sądu Okręgowego w Szczecinie uwzględniło wnioski, kolegium Sądu Okręgowego w Gdańsku nie, co wywołało duże zainteresowanie medialne. Wnioski Ministra Sprawiedliwości dotyczyły w tym wypadku prezesa Sądu Rejonowego Gdańsk – Południe i wiceprezesa Sądu Okręgowego w Gdańsku. W obu wypadkach pierwsze wnioski o ich odwołanie zgłosił już minister Adam Bodnar. Wniosek o odwołanie prezesa Sądu Rejonowego Gdańsk – Południe został zgłoszony we wrześniu 2024 r, w październiku tego roku najpierw Zgromadzenie Sędziów Sądu Rejonowego – Gdańsk Południe, a następnie Kolegium Sądu Okręgowego w Gdańsku sprzeciwiły się wnioskowi ministra. **Wniosek o odwołanie wiceprezesa Sądu Okręgowego w Gdańsku złożony został w maju 2025 roku, w czerwcu Zgromadzenie Sędziów Sądu Okręgowego w Gdańsku, a następnie Kolegium Sądu Okręgowego w Gdańsku sprzeciwiły się wnioskowi ministra, w tym drugim wypadku – jednogłośnie.**

Przypominamy te fakty, gdyż sierpniowa decyzja Kolegium Sądu Okręgowego była poprzedzona żmudną procedurą, w której w przedmiocie wniosku o odwołanie prezesów wypowiedziało się nie tylko kolegium, ale też sędziowie sądów, których dotyczyły wnioski.

Pozostawiając na boku pytanie po co nowy Minister Sprawiedliwości ponawiał wnioski, co do których środowisko sędziowskie już się wypowiedziało negatywnie, podkreślić należy, że ocena kolegium była indywidualną, rzetelną oceną konkretnych osób, bez jakże częstych ostatnio w środowisku sędziowskim nawiązań do sporów politycznych.

<https://niezalezna.pl/polityka/spektakularna-porazka-waldemara-zurka-kolegium-gdanskiego-sadu-odrzucilo-jego-propozycje-czystek-kadrowych/549077>

<https://wydarzenia.interia.pl/kraj/news-pierwszy-sad-sprzeciwia-sie-zurkowi-musi-sie-liczyc-vs-skand,nld,22172170>

<https://share.google/wxqjfiPIWvCzyvavU>

<https://oko.press/nominaci-ziobry-z-gdanska-murem-za-prezesami-neo-sedziami-ale-to-nie-jest-porazka-ministra-zurka?s=09>

<https://gs24.pl/prezesi-sadu-okregowego-w-szczecinie-odwolani-ale-z-waznym-zastrzezeniem/ar/c1p2-27847855>

INICJATYWA MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI WALDEMARA ŻURKA W PRZEDMIOCIE ODWOŁANIA KOMISARZY WYBORCZYCH

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji zwróciło się do Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej z wnioskiem o odwołanie z funkcji komisarza wyborczego sędziów, którzy – zdaniem

inicjatora tych działań – Ministra Sprawiedliwości Waldemara Żurka – czynnie poparli wybór sędziów do Krajowej Rady Sądownictwa oraz brali udział w procedurze nominacyjnej na podstawie przepisów obowiązujących po 2017 r.

Zgodnie z Kodeksem wyborczym, komisarz wyborczy może być odwołany przed upływem okresu, na jaki został powołany, w przypadku niewykonywania lub nienależytego wykonywania obowiązków komisarza wyborczego. O odwołaniu decyduje Państwowa Komisja Wyborcza.

Kandydatów na komisarzy wyborczych wskazuje Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji spośród osób mających wykształcenie wyższe prawnicze oraz „dających rękojmię należytego pełnienia tej funkcji”. Jak wynika zatem z obowiązujących regulacji prawnych, funkcję tę musi pełnić osoba z wyższym wykształceniem prawniczym, ale nie musi piastować urzędu sędziego.

Przewodniczący PKW Sylwester Marciniak zwrócił uwagę na przepisy Kodeksu wyborczego i ocenił, że uzasadnienie wniosku o odwołanie jest bardzo ogólne oraz nie mieści się w przesłankach objętych treścią Kodeksu wyborczego.

<https://niezalezna.pl/polska/pkw-gasi-zapal-mswia-ws-komisarzy-decyzja-odlozona/549008>

https://x.com/MSWiA_GOV_PL/status/1952357050916262268?t=So5A1Mxq9Lw2BhGp0OFFAw&s=09

SKARGI Z POLSKI W EUROPEJSKIM TRYBUNALE PRAW CZŁOWIEKA

Ministerstwo Sprawiedliwości ponownie przeanalizowało stanowiska Polski w 160 skargach rozpoznawanych przez Europejski Trybunał Praw Człowieka w latach 2015-2023. Znaczna liczba skarg dotyczy zmian w wymiarze sprawiedliwości. Ministerstwo Sprawiedliwości deklaruje uznawanie standardów ETPCz, zwłaszcza prawa do rzetelnego procesu – art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji praw człowieka i podstawowych wolności.

Europejski Trybunał Praw Człowieka wydał 20 decyzji, które objęły 110 osób i którymi zatwierdzono ugody albo jednostronne deklaracje rządu polskiego uznające naruszenia Konwencji.

Ministerstwo Sprawiedliwości deklaruje, że w sytuacjach gdzie naruszenia były oczywiste może dojść do ugodowego zakończenia sprawy.

W związku z powyższym pozostaje mieć nadzieję, że takie stanowisko Ministerstwo Sprawiedliwości zajmie także w przypadku skarg odwołanych prezesów i wiceprezesów sądów, które już wpłynęły do ETPCz lub wpłyną w najbliższej przyszłości w związku z zawieszeniem ostatnio 46 prezesów i wiceprezesów sądów i zamiarem ich odwołania. Pomimo bowiem upływu ponad 4 lat od wyroku ETPCz z 29 czerwca 2021 r. w sprawie Bojara i Broda przeciwko Polsce (skarga nr 26691/18 oraz skarga nr 27367/18) i po dwóch zmianach na stanowisku Ministra Sprawiedliwości, nadal nie stworzono regulacji prawnej przyznającej odwołanym prezesom lub wiceprezesom prawo do sądu, co niezmiennie od lat stanowi oczywiste naruszenie prawa do dostępu do sądu gwarantowanego na podstawie art. 6 ust. 1 Konwencji.

https://x.com/MS_GOV_PL/status/1952377348772249929?t=wzXYAEHwIZMErJsDf3YUnA&s=09

[https://etpcz.ms.gov.pl/etpccontent/\\$N/990000000000001_I_ETPC_026691_2018_Wy_2021-06-29_001](https://etpcz.ms.gov.pl/etpccontent/$N/990000000000001_I_ETPC_026691_2018_Wy_2021-06-29_001)

COFNIĘCIE PROJEKTU REGULUJĄCEGO STATUS SĘDZIÓW POWOŁANYCH W LATACH 2018-2025 SPOD OPINIOWANIA PRZEZ KOMISJĘ WENECKĄ RADY EUROPY

Minister Sprawiedliwości Waldemar Żurek zapowiedział wycofanie z Komisji Weneckiej Rady Europy przygotowanego przez Ministerstwo Sprawiedliwości projektu tzw. „ustawy praworządnościowej”, tj. dotyczącej statusu sędziów powołanych po 2017 r., wskazując na potrzebę „zmiany stylu pracy nad ustawami dotyczącymi przywracania praworządności”. Według przygotowanego w kwietniu 2025 r. przez resort sprawiedliwości projektu, sędziowie powołani w tych latach mieliby być podzieleni na trzy grupy. Projekt przewiduje też likwidację dwóch izb Sądu Najwyższego utworzonych po 2018 r., czyli Izby Odpowiedzialności Zawodowej oraz Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych.

W ocenie poprzedniego Ministra Sprawiedliwości Adama Bodnara, istnieją wątpliwości co do skuteczności tego posunięcia. Jak zauważył, opinia Komisji Weneckiej została zamówiona przez Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy, a nie bezpośrednio przez polski rząd. Dlatego, jego zdaniem, wycofanie projektu przez Ministra nie musi oznaczać, że opinia nie powstanie. Zwrócił również uwagę, że brak współpracy ze strony polskiego rządu może utrudnić Komisji Weneckiej ocenę nowych projektów ustaw.

Decyzja podjęta przez Ministra Sprawiedliwości Waldemara Żurka nastąpiła po tym, jak Komisja Wenecka uprzednio wyraziła już zaniepokojenie proponowanymi wówczas (jesienią 2024 r.) zmianami w polskim systemie prawnym dotyczącymi statusu sędziów.

<https://www.tysol.pl/a144443-waldemar-zurek-wycofal-z-komisji-weneckiej-projekt-tzw-weryfikacji-sedziow>

RZECZNICY DYSCYPLINARNI SĘDZIÓW POWOŁANI PRZEZ ADAMA BODNARA BEZ OBSŁUGI ADMINISTRACYJNEJ I LOKALU

Prezydium Krajowej Rady Sądownictwa uznało 5 sierpnia 2025 r., że decyzje Ministra Sprawiedliwości o powołaniu dwóch rzeczników dyscyplinarnych sędziów "są działaniami bezprawnymi i niewywołującymi skutków prawnych" co powoduje, że Rada nie będzie zapewniała im obsługi administracyjnej i udostępniała pomieszczeń. Decyzja ta jest pokłosiem konfliktu związanego z faktem, że Minister Sprawiedliwości odwołał rzecznika dyscyplinarnego sędziów i jego zastępcę w trakcie kadencji, mimo braku podstawy prawnej.

<https://share.google/k8cdeWAw0XpvvxGQr>

ODSZKODOWANIA NA RZECZ SKARBU PAŃSTWA OD SĘDZIÓW SN POWOŁANYCH OD 2018 ROKU ?!

Minister Sprawiedliwości wraca do pomysłu występowania przez Skarb Państwa z roszczeniami regresowymi wobec tych sędziów Sądu Najwyższego, którzy zostali powołani od 2018 r. i po których wyroku została wniesiona skarga do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. W takich sprawach Polska do kwietnia 2025 r. zawarła ugody opiewające łącznie na około milion euro, chociaż nie wiadomo jak sprawy te zostałyby rozstrzygnięte przez ETPCz i czy Polska faktycznie zostałaby obciążona taką kwotą.

Podkreślić należy, że pomysłodawcą tego rozwiązania było Stowarzyszenie Sędziów Polskich Iustitia, które wskazywało na kilkaset takich spraw.

Tymczasem największa liczba skarg przeciwko Polsce dotyczy przede wszystkim przewlekłości postępowania, która jest szczególnie dokuczliwa w przypadku spraw rodzinnych i długotrwałego braku kontaktów z dziećmi czy w sprawach karnych, w których zastosowano areszt tymczasowy.

Sędzia Kinga Grzegorzczuk z Sądu Okręgowego w Łodzi, członek zarządu Stowarzyszenia Ogólnopolskie Zrzeszenie Sędziów Aequitas oceniła pomysł wyłącznie jako **działanie odwetowe, skrajnie godzące w podstawowe zasady demokracji i niezawisłości sędziowskiej**.

<https://www.prawo.pl/prawnicy-sady/roszczenia-wobec-sedziow-powolanych-od-2018-r,534285.html>

SENATOR ADAM BODNAR OBRONIONY PRZED UCHYLENIEM IMMUNITETU

7 sierpnia 2025 r. Senat nie wyraził zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej byłego Ministra Sprawiedliwości senatora Adama Bodnara w sprawie z oskarżenia prywatnego sędziego Sądu Okręgowego w Suwałkach Jacka Przyguckiego, członka Stowarzyszenia Ogólnopolskie Zrzeszenie Sędziów Aequitas, o popełnienie czynów z art. 212 § 1 i 2 kodeksu karnego.

Senator Jacek Trela nie odczytał stawianych senatorowi Adamowi Bodnarowi zarzutów, ale stwierdził, że czynu nie popełniono, bo Adam Bodnar realizował uprawnienia oparte na prawie, a wszystkie stwierdzenia, które znalazły się w jego oświadczeniu były prawdziwe i nie naruszały dobrego imienia sędziego. Co więcej, skierowanie aktu oskarżenia potraktował jako akt polityczny, gdyż jego zdaniem sędzia Jacek Przygucki powinien wystąpić także o uchylenie immunitetu Prokuratora Generalnego, co wydaje się bardzo dziwne skoro senator Adam Bodnar Prokuratorem Generalnym już nie jest.

Szkoda, że sprawa nie zostanie poddana pod ocenę niezależnego i niezawisłego sądu, wszak „uczciwi nie mają się czego bać”.

https://x.com/OZS_Aequitas/status/1953554667159310427?t=TOvadku8NcDp5cVDnvMFgQ&s=09
https://niezalezna.pl/polityka/bodnar-wystraszy-l-sie-procesu-sedzia-przygucki-zamknieto-mi-droge-dochodzenia-sprawiedliwosci/549338#goog_rewarded